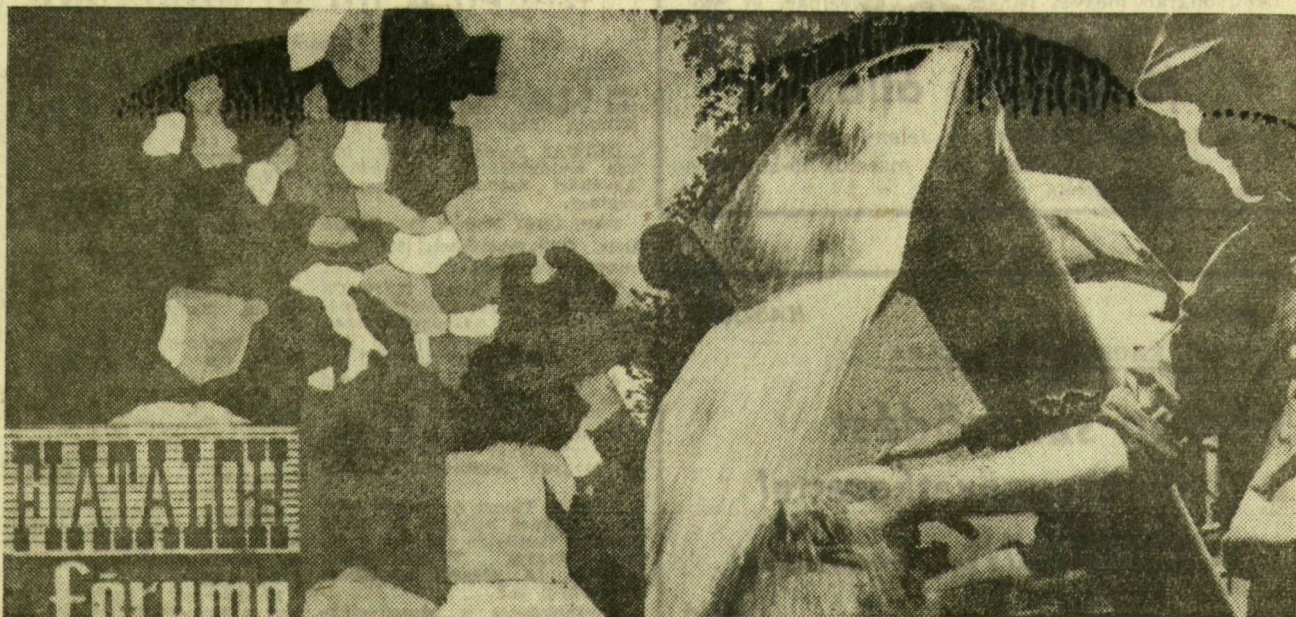

BESZÉLGETÉS

a szocialista hazafiságról

A milyen természetes ma már, hogy kombájnból ömlik aratáskor a búzaszem, mely éppúgy lehet beosztója vagy bányaküti, mindenképpen magyar búza, olyan természetesnek kell lennie, hogy a magyar fiatalok hazafiságától nem idegen egyetlen más nép hazafisága sem. Erről, a szocialista hazafiságról beszélgettünk legutóbb az újságíróklubban néhány szegedi fiatalal. Tanulságos és igaz beszélgetés volt. Érdekesnek véljük közreadni.

Bécsi kaland

— Volt-e már, aki disszidálni akart volna?

— Nem! Micsoda kérdés! — Engem egyszer már megkörtöztek...

— Tényleg? Meséld el!

— Hát, ha valóban érdekel benneteket, néhány szóval elmondhatom — kezd bele Bodnár László joghallgató a történetbe. — Bécsben voltam tavaly az Expresszel. Úgy adódott, hogy ugyanabba a boltba két egymást követő napon is bementem. Másodszor azután beszédbe elegyedtem vele a tulaj, s tudakolta, nem akarok-e kint maradni. Persze mondtam, hogy eszemben sincs, de egyre csak erőszakoskodott. Végül otthagytam faképnél boltostól, mindenesztől. Azt viszont sosem lehet tudni, kivel kerül szembe az ilyen lélektelen emberkűfár, s egy kalandvágyó, meggondolatlan fiatal ráállhat a vásárra.

Ezután Molnár Zsuzsa kér szót, a Tisza-parti gimnázium diákja. Megfontolandó, amit mond:

— Egy közeli ismerősünk Amerikában él, „jólménő” disznótenyésztő. Levelelt még azzal írja teli állandóan, hogy nem tudja, mi lesz holnap, meddig tudja fenntartani magát. Mert igaz a tétel: ott a nagy halak elnyelik a kis halakat, jaj annak, akire sor kerül.

— Ez szerintem belevág az emberi méltóság kérdésébe is — fűzi tovább a gondolatot Szelitzky Katalin, a Kenderfő- és Szövőipari Vállalat ifjúmunkása. — Nekem is volt egy ismerősöm, aki disszidált. Itt közepesen kereső munkás volt, ott takarítónő lett. Ezért érdemes volt? Tudom tapasztalatból, s ezért merem állítani, hogy nálunk egy dolgozó ember, ha néhány évet eltölt becsülettel az üzemből, jogot nyer arra, hogy beleszóljon a közösség és a termelés dolgaiba.

— En is üzemből dolgozom — szól közbe Rónyai Balázs ipari tanuló —, s azt látom, hogy sokan bizony nem dolgozzák végig a munkaidőt. Az okosok erre azt mondják, hogy ha olyan létbizonytalanság lenne nálunk is, mint a tőkésállamokban, senki se merne lógni.

— Egyik napról a másikra nem válik mindenki öntudatos, de azért inkább csak ne legyen itt semmi-

féle létbizonytalanság — szól rá Király Piroska, aki szintén a Tisza-parti gimnázium diákja. — Nem is lesz soha!

— Már megbocsássatok, de úgy érzem, közbe kell szólnom, hogy a jól induló beszélgetés el ne kanyarodjék más témára. Úgye a szocialista hazafiságról van szó tulajdonképpen?

Rábólint mindenki, tehát Bodnár László folytatja:

— Mi kell a szocialista hazafisághoz? Először is a haza őszinte szeretete, ami nem jelentheti semmiképpen sem a nemzeti önérték túltengését. Az internacionalizmus érzése nem idegen, s nem mond ellent a nemzeti érzésnek. Sőt: csak az lehet igazi hazafi, aki internacionalista, s megfordítva is.

— Azért tartom én olyan jelentősnek — egészíti ki Molnár Zsuzsa az okfejtést — azt a nevelőmunkát, amit az iskola és a KISZ fejt ki a szocializmust építő társadalom megismertetésére, a fiatalok szocialista öntudatának fejlesztésére. S ebben még sok munka van hátra.

— Hogy mást ne mondjak, a nemzetiségi kérdés helyes szemléletét meg kell tanulnia minden fiatalnak — szólal meg első ízben Czupár György joghallgató. — A maradi nézeteknek, a sovinizmusnak a mi fejünkben nincs helye. Egyik nép sem különb a másiktól.

— S itt van a kérdés másika — azok, akik folyton csak a Nyugatot emlegetik — mondja Tanczos Etelka, a cipész ktsz ipari tanulója —, lebecsülik a mi eredményeinket.

— Nekem az a véleményem — csatlakozik most már a beszélgetéshez a harmadik jelenlévő jogász is, Molnár Kálmán —, hogy a nacionalizmust nem ítélik el. Egy pillanatra álljunk csak meg! Tévedés ne essék: a nacionalizmus nem egyenlő a hazaszeretettel! Igenis el kell ítélnünk, mert a nacionalizmus a burzsoá ideológia egyik elve, mely a nemzeti elkülönülés eszméjében, a más nemzetek iránti bizalmatlanságban és a nemzetek közötti ellenségeskedés szításában nyilvánul meg. Ez pedig idegen

tőlünk! A nemzeti érzés új tartalmaért folytatott harcot együtt vivjük a nacionalizmus ellen vívott harccal, hogy még az irmagját is kiirtsuk szocialista társalmunkból.

— És most folytassuk!

— A nemzeti együtértartozás s a haza fogalma — ez kézenfekvő — nem egyezik az ország fogalmával. Kell lenni nemzeti önbecsülésnek is. Ezt a nemzeti önbecsülést azonban gyakran bűnös célokra fordítják, gyűlöletet, sovinizmust szítanak más népek ellen. A szocialista társadalomban a hazaszeretet csak a haladás irányába hathat, előbbre visz bennünket más népek megismerésében, megszeretésében. Aki ezt vallja, internacionalista is — fejezi be a fejtegetést Molnár Kálmán.

— Apróság, mégis megemlítem, hogy a honvágy is valahogy beletartozik a nemzeti érzés körébe. Amikor Lengyelországban voltam, nagyon jól éreztem magamat. Köztudomású különben is, hogy a lengyelek mennyire szeretik a magyarokat. S mégis olyan jó volt hazajönni — meséli Rónyai Balázs.

— Azt pedig, hogy miért jó, meg sem lehet fogalmazni — összegez Király Piroska, így vagyunk a szocialista hazafisággal is. Az idősebbek még tapasztalatból tudják, mi a különbség a múlt rendszer és a miénk között, de nekünk, fiataloknak, akik ebbe beleszülettünk, nincs mihez viszonyítani. Mi csak érezzük, hogy szeretünk itt, hogy jó itt élni, s nem is igen jut eszünkbe, hogy miért. S meg valamit hadd mondjak el: nekem is jobb

Szinte észre sem vettük, s az óra mutatója kétszer hatvan percre fordult közben. Lehetne még folytatni? Nem vitás. Senki sem merült még ki, a téma pedig a legkevésbé sem! A szocialista hazafiság sokrétű tudati és érzelmi összetevőkből áll, nehéz egy könyved beszélgetés keretében egybefoglalni ezeket. Az is nyilvánvalóvá vált, hogy nincs mindenki pontosan tisztában a vele kapcsolatos fogalmakkal. Talán nem is árt felidézni emlékezetünkben befejezésül, hogy a hazafiság, a haza szeretete meghatározott társadalmi és gazdasági viszonyokból fakad, történelmi jelenség, melynek tartalma koronként változó. A hazaszeretet fogalma csak a szocialista forradalom eredményeként fonódik össze a társadalmi rend, az állam iránti hűséggel. Csak ilyen körülmények között alakul ki a szocialista hazafiság, mely összefonódik a proletár internacionalizmussal — az egész nemzetközi proletariátus alapvető érdekközösségével —, s kizárja mind a nacionalizmust, mind a kozmopolitizmust. Mást értünk tehát mi a hazafiságon, s mást a nacionalisták. Mi azt értjük rajta, hogy új társadalmat építünk, melyben őszintén megbecsüljük, szeretjük, s ha kell meg is védjük vívmányainkat. Hogy testvérünknek érzünk minden népet, a felszabadultakat, s elnyomottakat egyaránt, s együtt küzdünk velük a kizsákmányolás nélküli társadalom, a szocializmus győzelméért.

ban tetszik az orkán-kabát, mint a ballon, s anélkül, hogy külföld-imádó lennénk, kijelentem, sokszor különb a külföldi áruk minősége, mint a miénk. De eszembe se jut ebből a megállapításból hamis következtetéseket levonni.

— Nem is szólva arról — teszi hozzá Szelitzky Katalin —, ahogy egyre nagyobb a választék és egyre különb a minőség a hazai közszükségleti cikkekben, úgy hagy alább a külföldi áruk „csodálata”.

— Idő kérdése, de az előrehaladás máris kézzelfogható — mondja Róza Zsuzsa, a Tisza-parti gimnázium diákja.

Az autó nem mérce

— Engem mindig is bosszantott, hogy egyesek úgy bámulják a nyugati rendszámú autókat, majd kiesik a szemük — toldja meg Czupár György.

— Na, csak hogy már az autókban tartunk! — nevet Rónyai Balázs. — Nyilván több külföldi Mercedes meg Ford Taunus fut nyáron az országutakon, mint hazai.

— De azt mi nem látjuk, hogy mi a foglalkozása annak, aki benne ül. Mert azért ott sem veheti meg mindenki a drága kocsiát. S akinek telik világjárásra, gondolom annak jobban telik autóra is — jelenti ki Czupár György, és társa Bodnár László nagyon helyesli szavait. Tegyük hozzá: a többiek is. A beszélgetést szinte lezárja ezek után Szelitzky Katalin.

— Egy szó, mint száz: nemcsak azt jó tudni, mi a szocialista hazafiság, hanem apróbb s nagyobb kérdésekben egyaránt csak a szocialista hazafiság alapján érdemes gondolkozni, élni. Senki sem kívánja tőlünk, hogy folyton mondogassuk, nem is való az ilyesmi, de aki modern mai fiatalnak tartja magát, annak hazafinak kell lennie, hazafinak a szocialista eszmék talaján.

Fehér Kálmán

Földgázfáklyák Algyón

Az alföldi kőolajfúrások a rétegeknek a pontos adatait most alulról felfelé haladva mérésekkel állapítják meg. Jelenleg az I-es, V-ös és IX-es számú kutakat vizsgálják. Mindháromnál már az alsó rétegekben földgázt találtak. Ezt a gázt égetik most fáklyaként a vizsgálatra alkalmas — tehát minden valószínűség szerint földgázt, vagy olajat tartalmazó réteget találtak. Ezek-

nek a rétegeknek a pontos adatait most alulról felfelé haladva mérésekkel állapítják meg. Jelenleg az I-es, V-ös és IX-es számú kutakat vizsgálják. Mindháromnál már az alsó rétegekben földgázt találtak. Ezt a gázt égetik most fáklyaként a vizsgálatra alkalmas — tehát minden valószínűség szerint földgázt, vagy olajat tartalmazó réteget találtak. Ezek-

Az új dotációs rendszer tapasztalatai a szegedi járás tsz-eiben

Harmencöt szegedi járási termelőszövetkezet gazdálkodó olyan gyenge minőségű homokos területen, ahol a termelésre fordított költségek alig térülnek meg. E közös gazdaságokat sorolták be a termőhelyileg gyenge szövetkezetek kategóriájába, és számukra 1965 februárjától az úgynevezett ártámogatás rendszerét alkalmazták. Ez azt jelenti, hogy a közös gazdaságokban megtermelt kenyérgabona össz mennyisége és az egyéb cikkek állami felvásárlásba került mennyisége után árkiegészítést kapnak a tsz-ek.

Kettős célt szolgált az új rendszerű állami dotáció bevezetése. Először is a gyenge minőségű földeken megszűnt a termelési ráfizetés, másrészt ösztönzést kaptak a szövetkezetek ahhoz, hogy az agrotechnikai módszerek, műtrágyák nagyobb mérvű alkalmazásával termékenyebbé tegyék földjeiket és így növekedjen a termés mennyisége és a jövedelem is.

Most a szegedi járás termelőszövetkezeinek zárószámadatai összesítése után — megyei tanács vb legutóbbi ülésén, melyen ezt a témát is tárgyalták — kitűnt, hogy már az első évben is nagy eredményt hozott az állami ártámogatás rendszere, annak ellenére is, hogy e rendelkezés csak a múlt év februárjában látott napvilágot, s ezért a tsz-ek nem tudták kellően kihasználni az új do-

tációs rendszerből adódó lehetőségeket. A kész termelési tervek, jóváhagyott gazdálkodási elgondolások miatt alig nyílt mód a vetésszerkezet megváltoztatására, a termelési profil bővítésére. Csak néhány — az állami árkiegészítésbe bevont cikk esetében — növelték a termőterületet.

Legjobban a 355 tsz múlt évi gazdálkodási eredményei mutatják, hogy mennyire ösztönzően hatott a közös gazdaságokra az állami ártámogatás rendszere. Ezekben a termelőszövetkezetekben és csoportokban az előző évről képest 160 vagonnal nőtt a kenyérgabona terméshozama, közel 400 vagonnal a burgonyafelvásárlás, 59 vagonnal 189-re a hizottsertés értékesítése és vágómarhából is 8 vagonnal adtak át többet az előző évinél.

A kilenc ártámogatásba vont főbb mezőgazdasági termék terméshozama és értékesítése után több mint 40 millió forintot fizettek ki a szegedi járásban. A 35 termelőszövetkezet árfeladásait az állami árak 10–30 százalékkal magasabb értékben vették át a felvásárló szövetek és ez az árkiegészítés idén is érvényben marad.

Az új dotációs rendszert az idén már teljesebb mértékben veszik igénybe a szegedi járás termelőszövetkezei és csoportjai.

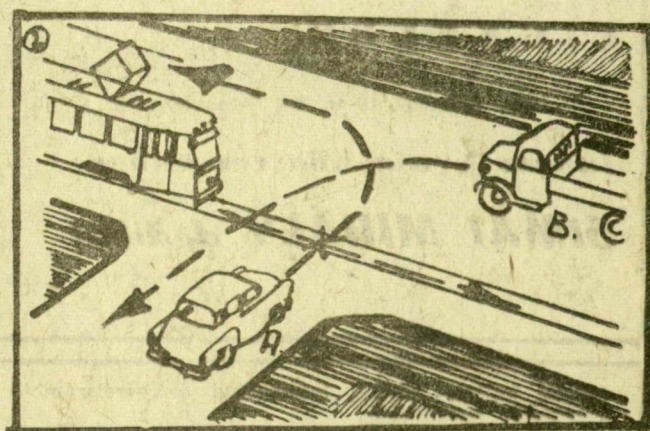
Ki a felelős?

Pályázatunk első fordulója számos olvasónk küldött helyes megfejtést: „Tekintettel arra, hogy a villamos kanyarodik, a KRESZ 42. §. (6) bek. a és c pontja értelmében a gyalogosnak van áthaladási elsőbbsége. A balesetért tehát a villamos vezetőjét terheli a felelősség.”

Sorsolással az alábbi helyes megfejtést beküldő olvasónk nyertek könyvjutalmat: Nyerges István, Szeged, Petőfitelep, 10-es utca 563/b; Alekszi Mária, Szeged, Hunyadi János sugárút 70; Nagy Zoltán, Kiskundorozsma, Nyugati sor 4. A könyveket postán küldjük el a nyerteseknek.

Azoknak, akik most akar-

II. FELADVÁNY

Az „A” jelű személygépkocsi és a villamos az „X”-szel jelölt helyen összeütközött.

1. kérdés: A három jármű milyen sorrendben haladhat át az egyenrangú keresztelődésen?

2. kérdés: A balesetért kit terheli a felelősség?

A beküldési határidő: március 20.